

DISCUSSION

Amund Björnsös

Doktorand i klassisk arabiska, Universitet i Oslo Storstipendiat, Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul

Klassisk arabiska: Modersmål eller orakelmål?

Beteckningen "arabiska" används om en mycket komplicerad språkgrupp inom de semitiska språken. Å ena sidan betecknar "arabiska" alla arabvärldens olika modersmål, alltså de språk man ofta kallar "arabiska dialekter". Å andra sidan betyder "arabiska" också olika varianter av ett "formellt" språk, *al-'arabiyya* eller "klassisk arabiska", som täcker allt från Koranens språkdräkt till den så kallade moderna standardarabiskan. Förhållandet mellan dessa två språktyper har historiskt förklarats på olika sätt. Den mest traditionella förklaringen, som också fortfarande nog är den mest utbredda, är att "dialekterna" uppstod efter de islamiska erövringarna på 600-talet, som "förenklade" varianter av *al-'arabiyya*. En annan förklaring, som inte är särskilt utbredd men som ändå är mycket övertygande, är att båda språktyperna levde sida vid sida under förislamisk tid, och hade olika roller i samhället. Beteckningen *al-'arabiyya* var då, enligt denna tolkning, inte knuten till något modersmål, utan var namnet på ett mycket stiliserat konstspråk som användes av poeter och orakelpräster. Ett problem med denna sistnämnda förklaring är att *al-'arabiyya* omnämns i den inhemska arabiska språkvetenskapliga litteraturen som ett naturligt modersmål. Genom att undersöka i vilken grad de arabiska grammatikerna och deras källor verkligen återger ett levande talspråk, skulle man kunna komma ett steg närmare svaret på frågan huruvida *al-'arabiyya* var ett modersmål eller uteslutande ett "orakelmål".

Friday May 23

13.30

Swedish Research Institute in Istanbul

